

Synod Information

2 2020

- Herren vare med er.

* Synodens aktuella hemsida. Betraktelse: (CB)	1
* Lokalt: Norrbotten (MR)	3
* Internationellt: Dagens danske folkekirke. (FBK)	5
* Hälsning från ordföranden. (JN)	8
* Ifrån Tankesmedjan: Endast en äger nattvarden.	9
* Lär känna vänstift och församlingar i Europa!	10
* Var hittar jag vettig präst och gudstjänst?	10
* Några skrifter genom Synoden	11
* Syftesparagrafen som bön	12

– Hur kan jag stötta Synodens arbete?

- * Förbön och gåva: plusgiro 78 05 51-8.
 - * Medlemsavgiften 2020 200:- (plusgiro 780551-8). Ny medlem: maila info@synoden.se eller ring ordf.
- Synodens stadgar se <https://synoden.se/stadgar.html>

Välkommen till stämma 26**-27/9 i G Hjälmseeryd.

Årsmöte* 27 september kl 14.30. Högmässa kl 11 (Stefan Svensson) och kyrkkaffe. Söndagssamling ”Att inte veta något om morgondagen – om personlig och kyrklig ohälsa.” Ann Lång. Middag ca kl 13.45.

Synodrådet inbjuder ännu till

Stilla dygn lördag 26/9 lunch kl 13 t.o.m. söndag Högmässa.

**Men om inte rekommendationerna avlysts ställs Stilla dygnet in liksom samtal om Preses/råd söndag kl 9.30.

[Lördag och söndag lunch 120:- Em kaffe 45:- Kvällsmål 75:-

Frukost 60:- Enkelrum 300:- Delat rum 250:- Flerbäddsrum 200:-]

*Verksamhetsberättelse, förslaget till stadga, dagordning och till valen har skickats till medlemmar 2019 och i år. Säg till om det saknas. Info/anmälan: info@synoden.se alt. 072 931 83 42 (ordf.)

Synod Info per post med inbetalningskort till alla intresserade utan specifik kostnad men gärna en gåva! Maila info@synoden.se

Svenska kyrkans Fria Synod hemsida Fasta/Påsk AD 2020:
Synodrådets AU

I Nödtid: när rädslan kryper inpå.

En ögonblicksbild av en påsk söder om
dåvarande Leningrad när tyskarna
belägrade området våren 1941.

Ur första delen av Ania Monahofs flyktingepos
Genom Graniten 1987 (Finns också som talbok):

”Någonstans brinner det och flammorna
lyser upp den mörka påsknatten. Vi ser
Ovarovna smyga från sin ladugård. Hennes
get fick en killing den natten. Den kom för
tidigt. Till och med djuren får missfall av
skräcken.

– Ovarovna! ropar mormor genom det trasiga
fönstret. Kristus är uppstånden! Ovarovna
milda stämma, fylld av rörelse svarar:

– Sannerligen uppstånden, mina kära.

Tystnad en stund. Sedan nytt rop: – Lever ni allihop?

– Bara ett och annat skärsår, svarar moster.

– Men vi fryser.”

Samma höst flyr mormor Katri, mamma och dottern Ania m.fl.
västerut. Anias bagage är fotot av hennes pappa som redan
tidigare lämnat dem.

Prästen Christian Braw hänvisar till Botdagens böner och
läsningar i 1942 års Psalmbok, också med tanke på påskens
fasta:

Botdagens kollektbön:

O Herre Gud, himmelske Fader, du som inte har lust till
syndares död, utan vill att de omvänder sig och får leva,
avvänd genom din nåd våra synders rättvisa straff, och gör
oss till ett folk som fruktar och tjänar dig. Genom din Son,
Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Högtidsbön:

O Herre Gud, himmelske Fader, hos vilken förlåtelse är, för att
man må frukta dig. Vi ber ödmjukt: Väck våra hjärtan och
samveten, så att vi rätt känner vår synd, för vars skull din Son
har lidit korsens död. Ge oss nåd att döma oss själva, så att vi
inte blir fördömda med världen, och väck hos oss den sorg
som är efter ditt sinne och verkar bättring, som leder till
frälsning. När du sänder tuktan, så förkasta oss inte, utan ge
oss nåd att ta vår tillflykt till dig, i fast tro, att där syndernas
förlåtelse är, där är också liv och salighet. Amen.

Psalt 130:1–8, Matt 11:20–24.

Sluta aldrig att be!

Det är naturligt att vara rädd när det är fara å färde. Det är så vi överlever. Då vi inget vet om framtiden, måste vi vara på vakt mot de faror vi känner till. Var inte rädda, säger Herren, och det tar vi till oss. Det ber vi om, lutar oss mot och detta förtröstar vi på. Men då en mor skyddar sitt barn och säger, var inte rädd, så är hon kanske ändå själv mycket rädd. Detta skiljer oss från Gud och Hans beskydd. Vi behöver alla någon som aldrig är rädd.

Var inte rädda! Åh, att få höra detta underbara budskap i sin förtvivlan och ångest! Men förmågan att stilla sin rädsla är inte en kraftmätning i tro. Vår ofullkomlighet tar sig olika uttryck också då vi förtvivlar över en oviss framtid, en oförutsägbar fara, ett elakt virus.

"Herre hör mitt rop, lyssna när jag bönfäller dig! Om du lade synden på minnet, Herre, vem kunde då bestå? (Psalt 130:2-3)

Bönen är ingen terapi, ingen tävlan i tillbedjanskraft, inget avtalat försäkringsbrev, ingen certifierad världslig trygghetsstämpel och ger ingen förtur i framtidskaoset. Bönen är rösten från ett utlämnande hjärta, hos en människa som i sin förtvivlan behöver någon som inte

3.

är rädd. Visa därför en orolig medmänniska bönen möjlighet, som en ödmjuk förtröstan på och tillit till att Gud alltid hör. Vill, orkar, kan, vågar eller förmår inte din nästa att tro på att Gud hör bön, då får du be för henne också! Sluta aldrig att be!

Ann Lång

När statsminister Olof Palme mördades 1986 utmanades det tänkt trygga folkhemmet. När passagerarfartyget Estonia sjönk 1994 och 852 personer omkom blev förlusterna kännbara över hela landet. Med Tsunamikatastrofen 2004 och de förödande skogsbränderna 2014 och 2018 har Sverige ställts inför övermäktiga hot. Den epidemi som vi nu möter kryper in på alla och vi vet att det kommer att bero på dig och mig om vi kan skydda de mest utsatta. Det finns ännu inget vaccin. Under alla dessa katastrofer har den kristna kyrkan bett för alla människor och gör så också denna dag. Evangeliet visar på ett hopp och en styrka utöver allt vad mänsklig kraft och förnuft kan förmå. I den särskilda förbön som brukar användas i tiden före påsk ber vi också om beskydd mot pest (epidemi). Men det hot som går utöver allt annat är tanken om den eviga döden. Jesus är läkemedlet mot den oron och den farsoten. Kristnad genom dopet bävar man likt alla människor men där finns samtidigt ett hopp som gör att man vågar tänka längre. Synodens kontaktpersoner är ombedda att hänvisa vidare till mer lokala själavårdare. Om du tvekar inför att tala i telefon om saker som dessa – fråga om postadress som du kan skicka dina frågor och tankar till. Det finns många äldre som har levt trons liv hela vägen.

– Herren välsigne dig och bevare dig. Herren låte sitt ansikte lysa över dig och vare dig nådig. Herren vände sitt ansikte till dig och give dig frid.

I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn.

Betraktelse: – Herren vare med er.

Så lyder de ord, som prästen säger – eller borde säga – inför varje bön, som han ensam ber för församlingen, inför levande Gud, i församlingens namn och i församlingens ställe. Och församlingen svarar: ”Med dig vare ock Herren.” Eller också: ”Och med din ande.” Detta är en förbön för prästen, som nu skall ta till orda, ensam inför levande Gud, i församlingens ställe. Det är en oerhörd sak, att ensam träda fram inför universums Skapare och Uppehållare. Det är en oerhörd sak att ta till orda i hela församlingens namn, att bära fram ord, om skall uttrycka hela Kristi kropps gemensamma tro, tillbedjan och förväntan. Ju mer vi inser detta, dess mer nödvändiga blir dessa ord före varje bön, som prästen ensam ber: ”Med dig vare ock Herren...” Orden är en ömsesidig förbön.

Församlingens tro, tillbedjan och förväntan får ett uttryck i prästens första bön i församlingens namn, kollektpönen (dagens bön). Den börjar med en åkallan, t.ex. ”O Gud, du som med din sannings ljus leder dem som far vilse in på den rätta vägen...”(4 i påsktiden). Inför Gud bär vi fram vad han är, gjort och gör för oss. Detta är grunden för att vi vågar be om mera: ”Kom med din nåd till alla som bekänner Kristus...” Det är vad prästen på församlingens vägnar, ensam inför Gud, i tro vågar be om, därför att Gud är den Han är. När den bönen blir hörd, får vi också svaret: ”...så att vi vänder oss från det onda och följer det goda.” Denna bönhörelse vågar vi lita på, därför att Jesus inför sin Fader tar emot vår bön, rättar till den och bär fram den inför Honom, just på det sätt som når Faderns hjärta. Vi ber alltså ”Genom Jesus Kristus, vår Herre...”

Bönerna före den första bibelläsningen i mässan kallas kollektpöner, därför att de samlar in hela församlingens förväntan och tro just denna dag. De är i stort sett gemensamma för hela den västerländska kristenheten sedan århundraden. De är ett uttryck för kristenhetens gemensamma tro och hopp, grundat på Guds löften och på församlingens erfarenhet av Guds handlande. Denna samstäm-

het är ett Andens verk. Den har kallats *Magnus consensus* – den stora samstämmigheten. Den är ett mirakel i denna värld, där så mycket faller sönder. Den är en skatt att bevara och skydda, ett trostecken. Det var i denna stora samstämmighet, som apostlarna kunde skriva: ”Den Helige Ande och vi har nämligen beslutat...” Det är i denna stora samstämmighet med hela kristenhetens tro i alla tider, som vi trosvisst säger *Amen*, sannerligen, så kommer det att ske!
Christian Braw

Lokalt: Norrbotten

Jag har lovat skriva något om det andliga läget i Norrbotten, den övre halvan av Luleå stift. Ett län med stor yta och liten folkmängd, 250 000 innevånare (under 3% av Sveriges befolkning). Själv har jag verkat närmare 40 år som präst i Norrbotten och de senaste 13 åren som kyrkoherde i Gällivare-Malmberget. Där är det 30 mil mellan de yttersta kyrkorna, i Pålkem och Nikkaluokta.

Några reflektioner om det lutherska Norrbotten som sedan 1800-talet är väckelserörelsernas klassiska mark. EFS märks främst i södra delen, i Luleå, Piteå och Arvidsjaur där bönhusen ligger tätt och missions-föreningarna är aktiva. Numera sker ofta en nära sam-verkan med den lokala församlingen och samarbetskyrkor har skapat nya möjligheter att nå ut. Samtidigt verkar samarbetet kyla av det mer brinnande engagemanget. Norra Norrbotten är

laestadianismens hemland och där finns ofta stora församlingar. I Sverige är rörelsen splittrad i Väst- och Östriktingen sedan mer än 110 år. Väst finns i Gällivare och Kiruna och delvis efter Norrbottenskusten. Öst i Tornedalen främst. På sin tid spreds väckelsen till Piteåtrakten, men inte längre. Därför fick man som ung höra att de inte finns någon levande kristendom söder om Pite älv. I Luleå har både väst- och östlaestadianerna stora moderna bönhus med gudstjänst varje söndag em. Väst är en mer sammanhållen organisation med centrum i Gällivare där det nya bönhuset rymmer 2 000 sittande. Deras omfattande anspråk återspeglas i det officiella namnet: ”Den Ursprungliga Evangelisk-lutherska förstföddas församling i Sveriges lappmark”. Julsamlingarna i Gällivare är Norra Sveriges största kristna möte med deltagare från hela Skandinavien och USA. Sedan

2001 har man egen sakramentsförvaltning och döper sina egna.

Östlaestadianerna har självständiga, lokala Fridsförbund som sköter verksamheten. Man samlas istället till gemensamma stormöten på somrarna, de kan ha upp till 1000 deltagare. Många präster är skraja för laestadianer, de känner sig kanske genomskådade? Själv har jag upplevt både en god förkunnelse av konservativt snitt och god gemenskap i dessa sammanhang som har berikat min tro. Fast jag upplever att församlingssynen och den påbjudna livsstilen väl trång. Bodellismen är väl närmast en kuriositet i dag, men finns kvar. Det är gammalläsare som bröt med kyrkan när den nya handboken kom (alltså 1811, inte 1986). De fanns tidigare efter Norrbottenskusten, men har idag bara ett bönhus kvar i Öjebyn, Piteå. Det är nog mera en släktgrej, uppkallad efter predikanten Jonas Bodell i Luleå som levde under 1800-talets förra hälft. Jag nämner dem eftersom de gjorde en kulturgärning genom att på 1970-talet trycka upp 1695 års psalmbok och Svebilii katekes med modernt språk och typsnitt. Missionsprovinsen har en församling i Korpilombolo där man hyr Filadelfia för gudstjänster varannan söndag. ELM Nord, gamla Bibeltrogna Vänner, har regelbundna gudstjänster i Piteå med predikanter från deras församling i Umeå.

Och vår vanliga Svenska kyrka då? Jag märker att ”utvecklingen” gått snabbt och det som var normal kristendom 1980 i dessa mer konservativa bygder är idag en udda särmening. Avfolkning och pastorsregleringar har också gjort sitt för att bryta andliga traditioner. Det märks att församlingen är mycket beroende av prästens tro och kristendom. Slutar någon så försvinner mycket rasande snabbt. I Luleå stift har den nya biskopen Åsa Nyström snabbt styrt ner i diket och den senaste affären med avkragningen av en kvinnlig EFS-präst har väckt nationell uppmärksamhet. Den frågan är inte avgjord ännu. Församlinglivet påverkas numera marginellt av den högre hierarkins görande och låtande. Vi lever i kongregationalismens tidevarv, alla får göra som man vill. Svagheten är uppenbar; den enskilda församlingen blir lätt alla rovdjurs byte och många präster är offer för en naivitet som känns besvärande. Man vill så gärna vara tillags och ”relevant”. När regn-

bågsmässa krävs av den lokala Pridearrangören så törs få församlingar säga Nej tack! Nya handbokens experimentmusik har gjort att på flera håll tystnar gudstjänstfirarnas sång. Man vill ju hänga med, lite oreflekterat.

Själv är jag nypensionerad och har flyttat till söderut, till Luleå. Jag har valt att engagera mig i Hertsökyrkan, en enkel distriktskyrka i Luleå med ett växande antal gudstjänstfirare. Inte för att det är så märkvärdigt, men där

möter jag Guds ord rent och klart predikat och sakramenten firade efter Kristi instiftelse- en stor glädje.

- Välkomna att besöka Norrbotten! Mats Rondahl Kh emeritus

Internationellt: Situationen i den danske folkekirke.

Alle de nordiske folkekirker har gennemgået nogenlunde den samme udvikling bort fra bibelsk, klassisk kristendom. Det er blevet vanskeligere for os, der hylder klassisk kristendom at virke i den og samtidig er de fleste af os her stadig.

I Folkekirken i Danmark har i nogle år ca. en halv procent om året meldt sig ud af kirken, men denne udvikling er nu standset og vi ser, at flere der melder sig ind i Folkekirken. Deltagelsen i højmesse er generelt meget ringe. Det er almindeligt kendt, at de kirker, der samler mange mennesker generelt er kirker, der har konservative præster. På få undtagelser nær kommer der ret få mennesker i kirker, hvor der er liberale præster.

Folkekirkens ”succes” i disse år er ”babysalmesang”, hvor mange mødre og fædre kommer med deres små børn, døpte og udøbte, til salmesang og bibelfortælling ofte sluttende med en kravlegudstjeneste når kurset slutter. ”Spaghettigudstjenester” med en kort famliegudstjeneste og aftensmad en hverdagsaften, har også samlet en hel del familier, der ellers ikke normalt kommer til søndagsgudstjeneste, men også de er nu i tilbagegang. Dåbsprocenten falder. I København er den under 50 procent, i Aarhus city ca. 65 procent.

Reaktionen på Folkekirkens udvikling bort fra bibelsk kristendom har i vækkelseskredse i Danmark været forskellige. For nogle år siden blev der dannet en del frimenigheder i protest mod udviklingen i Folkekirken. De står uden for den folkekirkelige ordning. Nogle af dem er store og andre er ganske små. Nogle har præster i vores forstand og andre med et meget lavkirkeligt syn har flere, der leder nadverhandlingen men de er ikke ordineret.

Der blev også dannet en hel del valgmenigheder, som er særlige menigheder i Folkekirken, delvis i protest mod udviklingen i Folkekirken og delvis fordi der - ikke mindst i Oasekredse - har været den opfattelse at man bedst kunne være menigheder med karismatisk-luthersk-evangeliserende profil i valgmenigheder. Samtidig har det været vigtigt for dem at være en del af Folkekirken. Blandt teologistuderende i vækkelsesmiljøer har tendensen gået i retning af at prioritere ansættelse i en valgmenighed, men den udvikling ser ud til at være standset og nu søger de fleste embede i sognekirkerne i Folkekirken. De har erkendt at den letteste og bedste måde at komme i kontakt med danskerne på er gennem sognekirkerne.

Generelt er det sådan at vi har et respektfuldt forhold til hinanden, hvad enten man har valgt at gå ud i frimenigheder eller valgmenigheder eller at blive i sognekirkerne. Præsterne har et par netkonventer hvor vi drøfter forholdene og hjælper hinanden.

Det er også blevet lidt lettere for folk fra vækkelsesmiljøer at få præsteembede. Det skyldes flere ting: der er for tiden ret få ansøgere til stillingerne. En vis ro efter den store homofilistrid, der førte til indførelse af homovielser i Folkekirken i 2012 (dog med ret til at nægte at vie homoseksuelle for de præster, der af teologiske grunde ikke ser sig i stand til at udføre dem). De fleste af de nye præster fra vækkelseskredse vægter

ikke længere modstanden med ordningen med kvindelige præster, vier ofte fraskilte men modsætter sig homovielser. De forsøger i Folkekirken at bevare deres åndelige gehalt og at være tilstede med tydelig kristen profil uden at lægge sig ud med Folkekirken's ledelse.

Der er i disse sammenhænge en tendens til at tone spørgsmålet om kvindelige præster ned. Det skyldes nok flere forhold: de fleste præster i Folkekirken er kvinder, mange forstår ikke modstanden og det kan vanskeliggøre ens arbejde hvis man er imod.

På det sidste har Menighedsfakultetet, som ellers altid har været imod ordningen med kvindelige præster men levet med at nogle af lærerne var for, nu stillet de to syn lige. Man mener at man kan være bibeltro og via sin tolkning komme frem til at ordningen med kvindelige præster er i strid med Guds ord men også at man som bibeltro kan nå frem til det modsatte syn. Beslutningen skyldes uden tvivl at nogle af lærerne går ind for kvindelige præster, at der er kommet flere kvindelige studerende og at det er ikke nogen vindingsag. Det har vakt stor debat og utryghed i MF's bagland og det gode er, at vi har fundet ud af, at flere (også unge) end vi havde troet stadig har kirkens klassiske syn på ordningen med kvindelige præster.

Samtidig findes flere vækkelsesbevægelser, som har bevaret deres klassiske profil. Flere præster og lægfolk med kirkens gamle syn er toneangivende i vækkelsesbevægelser og dygtige debattører i pressen. ”Evangelisk Luthersk Netværk” betyder meget som et netværk rådgivningscenter og vi er gode til at hjælpe hinanden med at finde vej.

I Danmark har vi meget inspireret af Grundtvig de såkaldte *frihedsordninger*:

Man kan løse *sognebånd*, det vil sige: knytte sig til en præst og menighed i et andet sogn end der hvor man bor. Her kan man også stemme til menighedsrådsvalg og selv blive valgt til menighedsrådet. Nogle kirker har mange sognebåndsløsere, det gælder generelt og særligt i de store byer ikke blot i konservativ sammenhæng. Mange af dem sidder med i menighedsrådene og har dermed mulighed for at præge menighedslivet og har indflydelse på hvilke præster der bliver valgt. Det betyder at nogle sognekirker også er blevet menigheder med en særlig profil. Det giver selvsagt livsmuligheder for os, der har et klassisk syn.

Man kan afholde *tilkaldegudstjeneste*: hvis mindst 10 af sognemenighedens medlemmer som har valgt til menighedsråd ønsker en anden forkyndelse end den, der stedets præster har, kan man få stillet kirken til rådighed til gudstjenester med en anden præst, som man selv har bedt om at komme og forkynde.

Man kan danne *valgmenigheder* og selv lønne sin præst. Ansøgning om anerkendelse af valgmenighed og stadfæstelse af præst skal underskrives af 50 personer som har valgt til menighedsrådet. Man er da stadig medlem af folkekirken, men betaler ikke kirkeskat. Valgmenighederne er under biskoppens tilsyn og biskoppen ordinerer valgmenighedspræsterne.

Der er også en tradition i Danmark for at der ved præstevalg skal tages hensyn, hvis der i et menighedsråd er *et retningsbestemt mindretal*. Det sker for at bevare Folkekirken så rummelig og mangfoldig som mulig. Denne regel følges nogle gange men ikke altid, så den er aldrig ’sikker’.

Det er heller ikke ulovligt at være imod ordningen om kvindelige præster, at nægte at vie fraskilte eller følge den lutherske midterløsning, hvor man

vier den svigtede part, og ej heller at modsætte sig homovielser. Det gør selvfølgelig at der er embeder, man ikke kan få, men også andre man kan få.

Selv om der er disse frihedsordninger, er der dog en tendens til at præster skal arbejde mere sammen. Man taler hele tiden om samarbejde og teams. Det kan nogle gange betyde en vis teologisk ensretning eller teologisk minimum alle kan blive enige om. Derfor er det vigtigt at præsterne er bevidste om den åndelige frihed og frihed til at virke som de har tro til. Det skal naturligvis ske samtidig med at man er omgængelig, venlig og saglig i samarbejdet med kolleger og ansatte men altså også med frihed til at præsten kan gøre noget selv og præge sit arbejde i menigheden som han finder det ret. Her har vi i Danmark et formuleret frirum. Det er nemlig sådan at ”præsten i sin embedsførelse er uafhængig af menighedsrådet”. Der er forkyndelsesfrihed. Menighedsrådet er ikke præstens arbejdsgiver. Denne frihed er vigtig og bliver generelt respekteret. På den måde er Folkekirken en mangfoldig og rummelig folkekirke med en høj grad af frihed – på godt og på ondt.

Denne frihed skal præsten naturligvis ikke overdrive og han skal arbejde godt sammen med menighedsråd, ansatte og præster. Men også være sig bevidst at han er det guddommelige ords tjener og tjene menigheden med det Guds ord, han er betroet og i troskab mod det ligegyldigt hvad mennesker siger.

Vi er taknemmelige for disse frihedsordninger. De har været en stor velsignelse for den danske folkekirke. Det har medført at mange mennesker har kunnet blive i Folkekirken. Vi kan være der og virke med vores teologiske profil og kirkelige ståsted. Faren for bibel – og bekendelsestro kristne og præster er dog, at vi midt i de gode muligheder kan blive opslugt af Folkekirken og mister kant. Men muligheden er også til stede for noget meget positivt. Det kræver at vi er bevidste om, hvordan vi er i Folkekirken.

Vi er flere, der i disse år tænker sådan: Folkekirken er efter sin bekendelse en god og sand kirke: Den bygger på skriften og bekendelsen (de tre oldkirkelige bekendelser, den augsburgske bekendelse og Luthers lille katekismus), vi har en god salmebog og liturgi (som i nyere tid faktisk er blevet bedre), vi har vore kirker og menigheder og gennem særligt sognekirkerne er kontaktfladen stor og i mange menigheder gøres der et stort og godt menighedsarbejde på Ordets grund målrettet mission, diakoni, undervisning og fællesskab. Det giver frimodighed at virke på den grund.

Samtidig må vi også erkende at Folkekirken reelt har fjernet sig fra sin grund i mange spørgsmål og at flere hinanden modsatte teologier lever side om side. Biskopperne er ganske underdanige over for statsmagten, ingen fra vores del af kirken er biskopper og kan blive det, så vi går altid efter at få den mindst dårlige biskop, en, der vil skabe frihed til at vi også kan være her og virke med det vi har tro til. Man kan ikke blive provst hvis man ikke vil indsætte kvindelige præster.

I den kirke er vi. Men det vigtigste er ikke biskopper og provster og at vi har det let! I Danmark har vi for længst opgivet at få de store embeder. I stedet hjælpes vi ad. Vi har åndelige lederskikkelser hos os, som vi lytter til og ser hen til som fyrtårne. I kirken kommer fornyelsen ofte nedefra, fra græsrodsniveau, fra præster og menigheder selv og sjældent fra biskopper og provster.

Det overordnede må altid være: mission! Hvordan når vi bedst det danske folk med budskabet om Kristus? Mission skal stå øverst på dagsordenen. Og vi tror at Folkekirken er det mindst ringe redskab og mulighed vi har. Derfor tænker vi: Vi skal blive her og kæmpe for Folkekirken. Det skal vi gøre, mens vi bevarer vores ståsted, være Kristusbekendere med den kant, som Guds ord og kirken klassiske tro og praksis giver. Vi tror, vi skal vægte missionsperspektivet højest og derfor blive her med vores profil også om det indimellem indebærer en vis "frontforkortning" som Gunnar Rosendal allerede talte om få år efter 1958. Den er ikke blevet mindre. Blot skal det hele tiden stå klart hvor vi står.

Spørgsmålet vil hele tiden være: hvornår er vi forrædere og hvornår går vi med til en frontforkortning og finder os i noget svært for at virke med Guds ord og kirkens klassiske tro midt i pluralismen og på den måde være en missionerende kirke i folket? At turde stå der i murbruddet med det vi tror er ret.

Udglidningen i Folkekirken bort fra bibelsk kristendom fører nogle gange det positive med sig, at nogle menighedsråd bliver åbne over for mere bibeltro præster. Vi spørger somme tider om den situation kan danne baggrund for en positiv forandring?

Det er vigtigt at vi i alt dette bevarer gudsfrygtens ånd, at vi lever og ånder i bøn og meditation over Guds ord og at vi står sammen og rådfører os med hinanden, så vi er her som bekendere og virker efter det mål af tro vi har fået (Rom 12,3).

Vi har ingen magt, men det er de magtesløse der er salige og Guds kraft udfolder sig i vor magtesløshed. Vejen til fornyelse går gennem kors og lidelse. Noget må dø for at noget kan leve. Vi har skatten i lerkar. Bo Giertz talte om "den velsignede svaghed" og Christian Braw om "den velsignelse, der lides ind i verden". Guds bedende og lovsyngende folk kan ikke gå til grunde! Derfor: Som bedrøvede, dog altid glade...

Tak for fællesskabet med jer i Sverige og alt det gode, vi har modtaget fra jer gennem årene. Og stadig gør! Det er godt at vi har kontakt med hinanden og kan hjælpe hinanden. Græde med hinanden og være glade sammen. Når et lem lider, lider alle lemmerne med, når et lem bliver hædret, glæder alle lemmerne sig med.

*Flemming Baatz Kristensen
Sognepræst (kyrkoherde), Sct. Pauls kirke, Aarhus, Danmark.*

Hälsning från ordförande

Påskens fyrtio dagar fram till Himmelsfärdsdagen, eller femtio till Pingstdagen, har för alla tider öppnat upp de mest låsta och instängda omständigheterna, som en gravöppning utan dess like. Då lärjungarna rädda har stängt till om sig kommer Herren själv till dem. Så kommer han till oss genom Ordet och Sakramenten, dopet inte att förglömma. Då flera synodare - f.n. som regel - inte självklart får tillgång till sakramentet i sin församling blir denna tid, i det avseendet inte särskilt annorlunda. Vi gläder oss över varje tillfälle vi får dela Guds Ord, på olika sätt får del av sakramentet och någon gång får en riktig högmässa.

Vården talar numera om "Brytpunktssamtal". Det kunde ha varit det första kyrkan tog upp: Andliga brytpunktssamtal. Det handlar om att vi alla på ett särskilt sätt ställs inför de yttersta frågorna, inför vår egen och andras

sista tid, död, begravning och minne. Gammalkyrkligheten har länge varit väl medvetna. Nu är det tid för alla. Synoden har efterhand fått alltför kontaktpersoner som är en resurs, senaste förstärkningen i Kronberg, Östra Östergötland, norra Värmland och Dalarna. Tack för det. Christian Braw gav inför påsken telefonnummer till ett par goda själavårdare i sitt lokala utskick. Som synodmedlem gör du en viktig insats att stötta sådant lokalt arbete även om det just nu inte syns i din del av landet.

Det är viktigt att känna till att platser som t.ex. gästhemmet i Småland hjelmserysstiftelsen.nu och retreatgården i Dalarna berget.se fullföljer gudstjänstlivet enligt FHM:s rekommendationer. En god ordning är att ta råd om vilka regionsgränser och hur man isåfall skulle passera dem. I Hjelmseryd har 12 gäster gott om utrymme vid serverade måltider enligt FHM:s anvisningar.

Göran Hallberg som uppdaterar bönepärmerna påminner om de goda ordningarnas betydelse när vi isoleras och allt stannar av. Den som inte har en egen psalmbok (med alla fem delarna) har stor hjälp av att skaffa en. Bokhandeln Din Bok kan hjälpa till 031 13 63 50. Herrens bön och söndagens läsningar räcker långt. Den som bär hem mat till andra kan fråga om det kan passa att lägga med ett bibelord eller psalmvers. Lilla Katekesen tål att läsas pånytt. Att skriva/tala in dagbok är ett beprövat sätt att få perspektiv. Flyktिंगeposet *Genom graniten* av Ania Monahof (nu också som talbok) är god läsning.

Synodrådet och arbetsutskottet har överlagt på nätet. Det handlar om smittorisk men vi har även kunnat spara en del ekonomi.

Arbetet är helt beroende av liten som stor gåva, utan eget fast kapital. Glöm inte medlemskapet 200:-/år, plusgiro 780551-8. Tack för varje bidrag som kommer in. Synodens ekonomi är i balans trots bättre annonsering. Tack för specificerade bidrag. Vi har flyttat fram årsmötet till 27 september, samma plats och medverkande. Den som önskar ska kunna vara med på nätet. Det extra utskick som medlemmar 2019/20 redan fått gäller. Men med största sannolikhet består rekommendationerna, då skjuts det Stilla dygnet framåt och frågan om presesstadga föreslås bordläggas. Vi gläder oss särskilt över de norska och danska rapporterna som vi fått del av i de senaste Sy Info. Det är inte lika mörkt vare sig i Norge eller Danmark!

I Pingsten lyser Guds eld över apostlarnas huvuden såsom Herren en gång tände elden när tabernaklet och templet invigdes. Guds Ande väcker Kristi kropp ännu denna dag. Låt oss be om gåvan att vittna och tala så att även isolerade människor får chansen att förstå och gripas av hans kärlek, närvaro och omsorg! Välkomna till stämman och en välsignad Pingst!

Mvh er ordf Jonas Nilsson (2 Kor 4:13–18)

Från Tankesmedjan (<http://synoden.se/tankesmedja/index.html>):

De tre senaste bidragen (Läs Sy Info på nätet för att lätt nå länkarna):

47. Tron i Corona-tider. 48. Svenska kyrkan äger inte nattvarden
49. Kritik af den negative opbyggelighed. Fra folkekirken under lup.

Inledningen till bidrag nr 48 "Svenska kyrkan äger inte nattvarden":

Debatt/Nattvarden KT 13 2020, med författarens goda minne.

Biskopsbrevet om nattvarden innehåller en viktig insikt: Svenska kyrkan äger inte nattvarden. Den är hela den allmänliga kyrkans egendom. Än mer – det är *Kristi* nattvard. *Han* äger den, vi förvaltar den. Men vi disponerar den inte. Vi kan bara

förvalta den enligt hans intentioner och hans instiftelse, till det ändamål han avsett. Något annat skulle vara förskingring... Läs Braws hela inlägg från Kyrkans Tidning nr 13 2020.

Synodens Tankesmedjas tf debattredaktör och ansvarig utgivare
Oscar Wessman, 072 251 27 04, oscar.wessman@gmail.com

Lär känna vänstift och församlingar i Europa!

Svenska kyrkan står i kommunion också med Anglikanska kyrkan.
Två församlingar i Engelska kyrkans Europastift (Visby vänstift). Olika pandemi online-versioner på respektive hemsida.

* Leipzig English Church

Schornhorststr 29, Leipzig, <https://leipzig.english.church/en/>

* St Boniface Church, Antwerpen

Grétrystraat 39, 2018 Antwerp <https://www.boniface.be/>

OBS! Extra tydligt om församlingens särskilda biskopliga tillsyn:

<https://www.boniface.be/christian-organizations-in-europe/>

Vettiga gudstjänster? Kontaktpersoner I Själens Nöd:

Hjälp att hitta vettig präst och gudstjänster i närområdet, medlemmar på rimligt avstånd - kontakta med någon av nedanstående:

Skåne/Blekinge: Lena A Artman 0435 44 84 04

Malmö: Gerd Svensson 070 874 39 94

Kronobergs och Kalmar län: Christian Braw 0478 500 22

Jönköpings län: Mattias Fjellander 0371 173 19

Göteborg: Marie Persson 070 682 41 22

Östra Östergötland: Kurt Enström 070 533 45 48

Södermanland: Göran Hallberg 0151 303 04 (tidiga mornar)

Stockholm: Hans Gustafsson 070 594 75 68

Kåre Strindberg 070 670 59 68

Västeråstrakterna: Anna-Karin Andersson 021 14 68 81

Norra Värmlands kontrakt: Stig Löwenspets 070 606 41 01

Dalarna: Bo Zetterlund 070 330 79 87

Hälsingland: Ulf Allenbäck 070 776 54 84

Mellersta Norrland: Gunvor Vennberg 073 824 01 16

Norra Norrland: Mats Rondahl 0970 640 09

Synodrådet 2019-2020 (20190331).

Ordf. Jonas Nilsson (2020), Hjälmseryd, Ängshuset, 576 94 Stockaryd, 072 931 83 42, nilsson.bja@gmail.com

v.ordf. Lars Gustafsson (2020) Träslövsläge

Ordinarie: Göran Hallberg (2020) Vingåker, John G Ogenholt (2020)

Katrineholm, Boris Pahlm (fyllnadsvald till 2020) Stockaryd, Marie Persson

(2021) Styrösö, Gunvor Vennberg (2021) Vännäs. Suppleanter: Gunnar

Persson (2020) Göteborg, Kerstin Sidenvall Karlgren (2021) Kävlinge,

Oscar Wessman (2020) Skara.

Några skrifter som kan fås genom info@synoden.se :
(eller 072 931 83 42)

Vår gemensamma förpliktelse. (Grund och Gränser I–97)

I Vi håller samman

I en kyrka där utmönstringen av medkristna blir rutin vill vi i glädje över det kristna livets mångfald förplikta oss till inbjördes sammanhållning, kristen syskonkärlek och omsorg om alla som för evangeliets skull försätts i svårigheter.

II Medvetenhet

I en kyrka där tecknen på ett framskridet religionsskifte – från biblisk och apostolisk kristen tro till allmänreligion – är uppenbara vill vi förplikta oss att söka förstå vår kallelse att gestalta genuint kristet liv.

III Kyrkokritik

I en kyrka där de politiskt fastlagda ordningarna framställs som absoluta vill vi som evangeliska kristna förplikta oss till kyrkokritik. Vi vet att lla läror och lärare ska bedömas utifrån den Heliga Skrift och avvisar varje annan auktoritet i Kyrkan.

IV Andlig förnyelse

I en kyrka som berövat sig själv så många välsignelser vill vi förplikta oss till nytt allvar i vårt eget kristna liv för att bidra till Svenska kyrkans förnyelse. Våra olika andliga traditioner är här gemensamma tillgångar.

V Vårt folk

I en kyrka där evangelisationen har kollapsat, folkkyrkotanken förlorat sin missionerande kraft och människor stannar i det privata när de söker svar på sina andliga frågor vill vi på nytt förplikta oss att förkunna evangeliet för allt skapat. Evangeliet ska bli hört och förstått av alla människor i vårt land till omvändelse och tro.

Jag instämmer i denna deklaration och förpliktelse

Namnunderskrift

(Förpliktelsen behålls för eget bruk)

Namnunderskrift

Ytterligare:

* Att tro som apostlarna Bo Giertz. ProVeritate 1992

* Inte oordningens Gud. Lena Artman/Fredrik Hector m.fl. 2000.

Prästen Göran Hallberg uppdaterar förbönspärmen.

Hör av dig om förbön för dig, din eller er församling, bibelstudie-
/gudstjänst-gemenskap, 0151 303 04 (tidiga mornar).

Syftesparagrafen som bön:

– Vi ber, i bön om den Helige Ande efter Bibelns Ord på Svenska kyrkans bekännelses grund, att Herren ville befria, bevara och förnya Svenska kyrkan som en levande och missionerande kristen kyrka som söker den enhet Han bad om för att världen ska tro. I Jesu Namn Amen.